

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. rugsėjo 14 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukavinienės ir Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. rugsėjo 1 d. paduotu **pareiškėjo R. K.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. birželio 1 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Pareiškėjas padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. birželio 1 d. nutarties, kuria paliktas nepakeistas Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. sausio 11 d. sprendimas netenkinti prašymo dėl laikino tėvo valdžios apribojimo panaikinimo, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintu kasacijos pagrindu.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose kelių teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė [CK 3.181 straipsnio](#) 2 dalies normą. Minėta įstatymo nuostata taikytinas nustatius, kad yra pasikeitęs tėvo elgesys. Teismo nutartimi buvo laikinai apribota pareiškėjui tėvo valdžia dėl to, kad jis ne kartą lankėsi vaiko ugdymo įstaigoje, siekė atsidurti šalia vaiko nesant psichologo ar psichoterapeuto, savaip interpretavo nutarties, nustatančios jo bendravimą su sūnumi tvarką. Bylos duomenimis patvirtinta, kad pareiškėjo elgesys yra pasikeitęs, jis nepažeidinėja nustatytos tvarkos, tačiau apribojimas nepanaikintas teismui ypatingą reikšmę suteikus pareiškėjo santykiams su psichologu. Taigi teismas netinkamai taikė [CK 3.181 straipsnio](#) 2 dalies normą, nes šiuo atveju svarbiausia tai, kad pasikeitė pareiškėjo elgesys, kuris ir yra pagrindas teismo nustatytam apribojimui panaikinti.

Kasaciniame skunde teigiama, kad teismas neįvertino, jog psichologo T. Kelpšos nurodymas pasirašyti jo siūlomą sutartį buvo perteklinis, netyrė, ar psichologo reikalavimas pasirašyti sutartį yra privalomas pareiškėjui, ar toks reikalavimas yra pagrįstas. Psichologo dalyvavimo pagrindas ir sąlygos nustatytos teismo sprendimu, o pasirašant sutartį gali būti susiaurinama nustatyta bendravimo tvarka. Šiuo atveju pakanka tik informavimo apie psichologo sprendimus, jo nustatytas tarpininkavimo sąlygas ir pan. Taip yra reglamentuojama Psichologų sąjungos etikos kodekso 1.3 straipsnyje. Taigi pareiškėjas yra įpareigotas teismo sprendimu bendrauti su psichologu, bet neįpareigotas pasirašyti su juo sutartį (toks įpareigojimas pažeidžia [CK 6.156](#) straipsnyje nustatytą sutarties laisvės principą). Atkreiptas dėmesys į tai, kad Lietuvos psichologų sąjunga pripažino šio psichologo veiksmus netinkamais.

Skunde nurodoma ir tai, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai pareiškėjo siūlymus vertino kaip neatitinkančius nepilnamečio vaiko interesų, neįvertino „tėvo atstūmimo“ kaip patiriamo smurto Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo 2 straipsnio 7 dalies prasme, netinkamai vertino liudytojo parodymus, taip pažeisdamas įrodymų vertinimo taisykles ir nukrypdamas nuo teismų praktikos šiuo klausimu. Pareiškėjo ryšys su sūnumi nutrūko dėl tėvo atstūmimo (vaikų motina nuteikinėjo vaikus prieš tėvą, nuolat trukdė jam su vaikais bendrauti). Tokie veiksmai laikytini smurtu prieš vaiką. Liudytoju apklaustas psichologas T. Kelpša pripažino, kad pareiškėjo pasiūlymai iš esmės neprieštaravo vaiko interesams, o kiti siūlymai buvo tinkami. Tačiau teismai iš esmės kasatorius siūlymus vertino kaip netinkamus ir tai nulėmė nepagrįstos išvados apie nepasikeitusį pareiškėjo elgesį priėmimą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad byla nagrinėjė teismai pažeidė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos kasaciniame skunde įvardytais klausimais, ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 4 dalies reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai   Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukavinienė

Grażina Davidonienė